

Rematch

's werelds beste, topathleet, golden boy: topdanser *Wim Vanlessen* over het gewicht van goud, en de andere kant van de medaille die vroeg of laat komt aankoppen.

2 februari 2019: in een stampensvolle Antwerpse Stadsschouwburg wordt met ingehouden adem toegekeken hoe één man zich zestien volle minuten lang richting totale uitputting danst op een rode tafel. Omringd door een veertigtal achtergronddansers en de hypnotiserende tonen van Ravels Bolero, treedt Wim Vanlessen na 25 jaar voor de allerlaatste keer op als principal danser van het Ballet van Vlaanderen. En dat doet hij met één van de meest abstracte en uitdagende choreografieën uit het klassieke balletrepertoire. De kans op een technische uitschuiver of blackout is reëel, maar de Limburgse ster, eerder al geridderd omwille van zijn uitzonderlijke bijdrage aan België's kunstlandenschap, houdt zich sterk. De dansers lijken in trance en ook het publiek raakt in vervoering door het monotome ritme. Bij de laatste noot vallen alle performers neer en barst het publiek in applaus uit. De show zit erop, het liedje is uit: een zwanenzang die nog jaren zal nazinderen.

13 november 2022: "Wat kan Wim Vanlessen alleen?" Op een zonovergoten terras stelt de danser zich luidop de vraag die elke kampioen angst inboezemt. Aanleiding van ons gesprek is het kinderboek dat hij recent uitbracht: het verhaal van een hyperactief jongetje, Willem, dat in ballet zijn passie en redding vindt. "Ik heb altijd in the performing arts gezeten: mijn prestaties duurden maar zo lang ik ze uitvoerde. Momentopnames, in tegenstelling tot dit boekje. Het is eens iets anders, maar zelfs zo'n leuk zijproject zal wat mij betreft

altijd met dans gelinkt zijn. Want daar draait het voor mij nog steeds allemaal om." Er lopen nogal wat parallellen tussen het hoofdpersonage en Wim. Ook de verborgen boodschap is er één die hem meer dan ooit aan het hart ligt. "De grote les, voor lezers van alle leeftijden, is je dromen te volgen. Ik besef hoeveel geluk ik heb gehad met mijn ouders, want het is niet evident om je zoon al op 12-jarige leeftijd voluit voor een onzekere carrière als balletdanser te laten kiezen. Maar dat zijn de zorgen van ouders, niet van kinderen, en eigenlijk mogen we jonge mensen niet met onze twijfels lastigvallen. In België hebben we nog te vaak iets van 'doe maar gewoon, dat is al gek genoeg'. Ik vind dat verkeerd. Kinderen zijn creatief en kennen echte passie: laat ze doen, laat ze hun dromen najagen. Er hoeft geen ongelooflijke carrière van te komen, wie weet waar het wel naartoe leidt. Ik heb na mijn afscheid veel nagedacht over wat ik wilde doen, maar het minste idee ging gepaard met een beledend stemmetje in mijn hoofd: niet realistisch, te moeilijk, teveel contra's. Onzin, vond mijn psycholoog: hij raadde me aan voluit te gaan voor wat ik wil en groots te dromen! Mensen durven dat niet meer, ze kunnen het niet opbrengen. Eigenlijk is het tragisch: er wordt ons iets afgenomen nog voor we eraan kunnen beginnen. We zijn altijd maar bezig onszelf te beknotten. Op alle leeftijden. Voor mijn volwassen zelf is dat nu trouwens meer dan ooit de grote oefening, moeilijker dan als 12-jarig ventje voor ballet te kiezen: Wim, durf dromen en waag de sprong!"

ALLE REMMEN LOS

Ik moet vaak denken aan een paparazzi foto van Zinédine Zidane in de nasleep van zijn pensioen: de voetbalgod die in fout skipak voor het eerst op de latten staat. Zijn benen, tot even daarvoor goed voor miljoenen euro's aan prijzengeld, in ongemakkelijke ploeghouding gekruist. Het heeft iets ontroerends: topsporters die eindelijk weer de vrijheid genieten om eens iets anders te proberen, van nul te beginnen. "Dat 'nieuwe dingen doen' is inderdaad een grote verademing," vindt Wim. "De week na mijn slotshow stond in het teken van 'ik móét niets meer'. Voor het eerst in jaren genoot ik totale vrijheid en eigenlijk wist ik niet wat ik ermee aan moest. Ik ging ver na bedtijd slapen, at alle verkeerde dingen, sliep tot een gat in de dag en vond het heel even fantastisch. Maar al snel hunkerde ik opnieuw naar structuur. Een balletdanser leeft volgens strenge regels en tradities, en ik heb beseft dat ik eigenlijk niet meer zonder discipline kan. Het is mijn manier om mijn hyperactiviteit te kanaliseren: dat zalige gevoel van mijn ongebreidelde energie op één punt te kunnen focussen. Zonder het strakke kader van mijn job, moest ik mijn eigen structuur uitdokteren, en dat bleek moeilijker dan verwacht. Of ik ballet mis? Natuurlijk, vooral het groepsgevoel van vijftig collega's met wie je van 's morgens vroeg tot 's avonds laat repeteert, samen naar een voorstelling toeleven, de momenten op het podium beleven en achteraf samen stoom afblazen. Het is prachtig geweest, maar je weet op voorhand dat een danscarrière kort zal zijn. En ik heb alles uit mijn tijd kunnen halen: ik heb nergens spijt van en lig zeker niet wakker van de vraag of ik langer had kunnen doorgaan. Nu wil ik me focussen op de volgende stappen in mijn carrière, maar ik sluit

dansen niet uit -althans, wanneer de juiste opportuniteit zich voordoet. Het moet dan wel een meerwaarde zijn, want anders kan je je snel verbranden. Mijn dans is hetgeen waar mensen altijd voor klaptten, maar die periode is voorbij en nu is het tijd om te investeren in een nieuwe carrière. Ik ben niet langer Wim Vanlessen, de principal danser van het Ballet van Vlaanderen. Ik ben nu gewoon Wim Vanlessen, de sterdanser: en wát kan die alleen? Het is en blijft een spannende oefening."

FIN DE CARRIÈRE ?

"Natuurlijk is dat een kwestbare positie, maar tegelijk ook heel krachtig. Ik vind de term 'fin de carrière' totaal misplaatst, want ik heb oprecht het gevoel dat de voorbije 25 jaar, mijn zogenaamde topjaren, eigenlijk maar de voorbode zijn geweest van de echte carrière die nu zal volgen. Ik ben danser, ik zal altijd een danser zijn; en naar mijn gevoel ben ik acht keer gedoctoreerd in dans! Wat ik tot nu toe gedaan heb, was uiteraard geweldig, maar ik moet ergens naartoe met alle bagage die ik heb opgestapeld. Mensen snappen dat niet altijd. Ze denken dat ik nu op mijn welverdiende lauweren wil rusten, maar zo gaat het niet met passie. 25 jaar ervaring en knowhow, dat moet doorgegeven worden! Ik zeg dit in alle bescheidenheid, maar het is heel uniek om aan de top te staan én dat heelhuids te overleven. Het is absurd om de weinigen die erover kunnen meepraten te verbannen naar een 'fin de carrière' verdomhoekje. Zoals andere topsporters medaillewinnaars, olympisch kampioenen,... die weten hoe het voelt om kampioen te zijn, zij kunnen de volgende kampioenen klaarstomen. Wij kunnen het talent, de passie én de mentale slagkracht herkennen die daarvoor nodig is. Vooral in België vergeet men te appreciëren

hoeveel zo'n profielen waard zijn. Durf talent en ervaring te omarmen! Ikzelf heb het belang van goede mental coaching met de harde hand geleerd. Aan het begin van mijn carrière raakte ik constant geblesseerd, tot een coach me aanspraak op mijn geaardheid. Hij zei dat ik die niet langer moest verbergen, en mijn fysieke problemen dan niet meer op de voorgrond zouden treden. Ik was eerst verbijsterd, maar paste zijn raad toe en heb sindsdien haast geen enkele blessure meer

**"DE VOORBIJE
25 jaar, MIJN
zogenaamde topjaren,
WAREN SLECHTS
een VOORBODE VAN
DE echte CARRIÈRE
DIE NU zal VOLGEN.
IK BEN naar MIJN
GEVOEL acht KEER
gedoctoreerd IN DANS!"**

Foto's © Charlotte De Lange, DR

gehad. Ik stond ook niet langer kwetsbaar op een podium, van 'ik hoop dat jullie me goed zullen vinden.' Ik verscheen met overtuiging en liet blijken dat de show pas echt kon beginnen met mij erbij. Niet dat ik me altijd zo voelde, maar het is iets dat je als danser moet kunnen uitstralen. Mensen vonden me altijd zò groot op het toneel, maar dat was ik niet: mijn ego, mijn alter ego, was aan het werk. Ook dat is een kunst, maar je leert het enkel van de besten. Als je mentaal niet sterk staat, kan je niet 100% presteren -zeker niet in een prestatiegericht milieu als topsport. En dat is wat ik, Wim Vanlessen de danser, vandaag kan betekenen. Ik heb het gevoel dat wat ik nu ga doen, belangrijker wordt dan al het vorige."

6 maart 2023: Wim blijft trouw aan zijn woorden en zorgt wederom voor een uitverkochte zaal in Antwerpen. Niet om hem op het podium te bewonderen deze keer, wel om een selectie internationale sterdansers en gezelschappen aan het werk te zien. Het Time To Dance gala is zijn zoveelste wapenfeit: een avond die de schoonheid en diversiteit van ballet viert, maar ook het startschot geeft voor zijn nieuwbakken Stichting Danserfonds. Dat laatste wil zowel nieuw als gevestigd danstalent de ondersteuning bieden die tot nu toe ontbrak in België. "In Nederland bestaat zoiets al meer dan een kwarteeuw en het werpt zijn vruchten af. Ik wil beginnende dansers een platform bieden en steunen, maar ook dansers aan het einde van hun carrière begeleiden richting een nieuw hoofdstuk, door ze bijvoorbeeld de middelen te geven om zich om te scholen. Leeftijd is een voordeel: het brengt ervaring, matureiteit, knowhow én charme met zich mee. Tijd om dat te omarmen!"